

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ű l d i h i r e k

1961. július 18.

bb. 1. három hónapos kísérlet, több mint 100 szövődnővel, 300 géppel - lélektani kísérletek a munka megkönnyítésére

i ms/tm vm sr

1961. július 18.

a csillaghegyi Lenáru gyár vezetősége a dolgozók munkájának megkönnyítésére a lélektant is segítségül hívta. több mint két éve kezdték a kísérleteket a gyárban pszichológusok közreműködésével, hogy megállapítsák, hogyan lehet a termelés csökkenése nélkül megkönnyíteni a dolgozók munkáját.

a gyár 95 százalékban első osztályu, hibátlan árut termelt a kutatók a gyár műszaki vezetőivel és szakembereivel együtt megvizsgálták a szövési hibák okait is. általában gép- és anyaghibák, továbbá a szövődnők figyelmetlensége okozhat selejtet. egy szövődnő ugyanis rendszerint több automata gépet kezel és az a feladata, hogy a legkisebb hiba esetén, megállítsa a gépet, megszüntesse a selejtet.

a kutatók feltételezték, hogy a szövődnők figyelmetlenségének egyik legfőbb oka a fáradás lehet. ezért először is a gyár szakembereivel statisztikát készítettek, hogy a munkaidő melyik szakaszában fordulnak elő nagyobb számban szövési hibák. kitűnt, hogy a legkevesebb hiba az első három órára esik, majd a negyedik órában hirtelen magasra szökik a hibák száma. az ötödik és a hatodik óra a hibák szempontjából változó eredményt mutat, a hetedik órában újabb hibacsucs következik be. a munkaidő utolsó órájában ismét csökken a hibák száma.

a helyzet felmérését előkísérlet követte. a múlt év nyarán tizenkét szövődnőnél, 36 gépen a harmadik óra végén negyedórás szünetet iktattak be. a szünetben a dolgozók csipkeszőrpöt kaptak, a gyár kertjében pihentek. minthogy ez az előkísérlet nyáron volt, amikor a nagy meleg miatt általában csökken a termelés, azt figyelték, hogy a kísérleti parti és a másik műszakban dolgozó váltóparti termelése hogyan viszonylik a megelőző három hónapos időszak átlagához. megállapították, hogy az előző három hónaphoz képest mindkét munkacsoport teljesítménye romlott ugyan, de a kísérleti csoporté csak feleannyival, mint az ellenőrző csoportként szereplő váltópartié. a két parti ugyanazonok a gépeken, ugyanazzal a nyersanyaggal ugyanolyan külső feltételek között ugyanazt az árut szövi. az eredmény megbízhatóságát jelzi, hogy a váltóparti eredménye is meghaladta a szövődei átlagot, de a kísérleti parti eredménye még jobb volt. érdekes módon a negyedórás szünet nem befolyásolta a termelés mennyiségét, mert a fennmaradó időben nagyobb volt a munka termelékenységére, viszont a pihenés kedvezően hatott a munka minőségére.

/folyt.köv./

2201

- 1 -

/bb 1. három hónapos...1. folyt./vm

ezután nagyobb, háromhónapos kísérletre került sor. ebben egy egész műszak, több mint száz szövőnő vett részt háromszáz géppel. a kísérlet ellenőrzésére az egész váltóműszak munkája szolgált. a szünet közbeiktatásával sikerült is megszüntetni a negyedik órában jelentkező hibacsucst, de kilenc csoportnál megmaradt a hetedik és három csoportnál a hatodik óra hibacsucsa.

ezután két szünettel kísérleteztek. a harmadik óra végén 10, a hatodik óra közepén öt perces szünetet alkottak. a munkásnők szívesebben fogadták ugyan az osztatlan negyedórás szünetet a harmadik óra végén, de az eredmények azt mutatták, hogy osztott szünet esetén kisebb a megterhelés. kevesebb volt ugyanis a selejt, megszűnt a hetedik órában tapasztalt hibacsucs és az ellenőrző műszakkal szemben jóval kevesebb volt a harmad-és főleg negyedosztályu áru, amit a gyár csak árendedménnyel tud értékesíteni.

a gyár vezetőségét a kísérletek meggyőzték, hogy szünet után a szövőnők frissebben, termelékenyebben dolgoznak és a selejt csökkenése kedvezően befolyásolja a gyár gazdasági eredményét. ha ugyanis azt nézzük, hogy mennyivel romlik a minőség a 4.-8. órában, az első három óra termelési minőségéhez képest, azt találjuk, hogy a szünetet tartó műszak a 4.-8. órában átlagban 3 százalékkal kevesebb hibát ejt, mint a szünetet nem tartó műszak. egyik leglényegesebb szempontként mérlegelték azt is, hogy a könnyebben végzett munka jótékonyan hat a dolgozók egészségére.

a hazánkban még újszerű kísérleteket folytatják. részletesen elemzik a gyár összes dolgozóinak szociális körülményeit, lakáshelyzetét, otthoni elfoglaltságát, közlekedési lehetőségeit, az egy családtagra eső jövedelmet, a tanulási és szórakozási lehetőségeket, az alkohol-és dohányfogyasztást, stb. tanulmányozzák a balesetek okát és elhárításának lehetőségét. mindezeknek a munkálatoknak célja, hogy kidolgozhatók a dolgozók legkedvezőbb munkaes életfeltételeit./mti/

22.10

- . -

- 2 -

bb. 2. ötveháromezer új rádió- és csaknem negyvenezer új televízió előfizető fél év alatt - budapesten a százezernél közeledek a televízió tulajdonosok száma

i kf/gy/ki

1961. július 18.

a postavezérigazgatóság rádiószakosztálya az első félévi eredményeket számbavéve számos érdekes, örvendetes eseményről számolt be. többek között arról, hogy a rádió előfizetők száma - bár már nem olyan mértékben, mint évekkor előtt - továbbra is növekszik. az év első felében is 53 711 új rádió tulajdonost vettek nyilvántartásba, s így jelenleg hazánkban 2 258 652 rádió előfizető van. a tájékoztatás szerint a kereskedelem ennél sokkal több készüléket adott el, amelyek azonban nem újként jelentkeztek, csupán a régiéket váltották fel.

örvendetes, hogy a televízió tulajdonosok tábora csaknem azonos gyorsasággal gyarapszik, mint a rádióelőfizetők. az első félévben például csaknem negyvenezer - pontosan 39 712 - új televízió készüléket jelentettek be a postánál. ezzel a televízió előfizetők száma országosan 143 363-ra növekedett. a legtöbb készülék számszerint 32 201 budapesten van, s a következő három hónapban várhatóan már a százezret is eléri számuk. pestkörnyéken csaknem kétszeresére növekedett fél év alatt az előfizetők tábora, amely jelenleg 24 183 tagot számlál. vidéken változatlanul a szegedi postaigazgatóság tartja nyilván a legtöbb televízió készüléket, néhány híján tízezer. után sopron környékén van a legtöbb készülék: 8 680. a pécsi postaigazgatóság területén 7 981, a miskolci területén 6 621, a debreceni területén pedig csaknem négyezer televízió előfizető van.

/mti/

..

bb. 3. több mint kilencmillió forint megtakarítás ujitásokból az egyesült izzóban

i kf/gy/ki

1961. július 18.

az egyesült izzóban a legjobb ujitókkal, feltalálókkal közösen vették számba a gyár ujitómozgalmának féléves eredményeit. az üzem dolgozóit hat hónap alatt 1 113 ujitást nyújtottak be, amelyek közül 742-öt fogadtak el. ezekből a javaslatokból rövid idő alatt 443 került bevezetésre, amelyekkel évenként több mint kilencmillió forintot takarít meg az üzem.

/folyt. köv./

22.11

- 3 -

bb. 3. / több mint kilencmillió .... folyt./ gy

érdekesen egyaránt 47 százalékkal növekedett a múlt évhez képest az elfogadott ujitások száma és a megtakarítás összege. ez is bizonyítja, hogy egyre több a használható, a jelentős ujitás, s a dolgozók mindjobban törekednek a legfontosabb tennivalókat rögzítő ujitási feladattervek végrehajtására. a számos feladat egyik pontját valósította meg mráz istván műszerész, aki a gyémántkövek furásához olyan készüléket szerkesztett, amellyel munkaidőben és termelékenységben évi félmillió forintot takarít meg a gyár. egész csoport - böröcz jános, erdős józsef, veres sándorné, urom lászló és vörös zoltánné - a rádiónál gyáregység dolgozó tevékenykedett azon az ujitáson, amely évi 751 000 forint értékű gáz megtakarítását jelenti.

/mti/

..

bb. 4. megnyílt a nagyközönség számára, autóbusz-járatot kapott a fővárosból a vácrátóti botanikus kert

i ie/gy/ká

1961. július 18.

néhány héttel ezelőtt nyitották meg a nagyközönség számára vácrátóton európa egyik legnagyobb botanikus kertjét. a magyar tudományos akadémia botanikai kutató intézetének 42 holdas parkja sok látóval nyújt mind a szakembereknek, mind a természetkedvelő laikusoknak. a parkban 60 országból származó 12 000-nél több növényfajta díszlik, közöttük kétezer különféle fa és cserje, s ugyanennyi fajt számlál az - egyébként egész Európában legnagyobb - sziklakertgyűjtemény. az üvegházakban több mint 15 000 cserép trópusi növényt nevelnek; a különleges pálmák, orchideák, kaktuszok mellett kakaót, vaniliát és az ország egyetlen kaucsukfáját.

a vácrátóti botanikuskerthet a fővárosból eddig csak nehezen lehetett megközelíteni. tekintettel a nagy érdeklődésre, a mávaut most menetrendszerű kirándulójáratot indított vácrátóra. az autóbusz - megfelelő számú előzetes jelentkezés esetén - vasárnap reggelként 7 órakor indul az engels-téri pályaudvarról, s körülbelül este kilenc órára érkezik vissza. a menetidő budapest és vácrátót között nem egészen egy óra.

/mti/

22.17

..

- 4 -

bb. 5. nyolcszáz személyes szabadtéri színházzal gazdagodott a 6. kerület - ady emléktáblát avatnak augusztus 20-án

i fe/gy/sr

1961. július 18.

a 6. kerületben a postás szakszervezet székházának udvarán megnyílt a felújított szabadtéri színház. a 800 személyt befogadó, korszerű színház a postás dolgozók, a kerületi tanács, a kiszisták és a kerület lakóinak összefogásából született. több mint 1 700 társadalmi munkájával, 190 000 forint költséggel készült el a kerület nyári kulturaközpontja.

a postás szakszervezet kezelésében működő szabadtéri színpadon minden második szombat este hangversenyt rendeznek. itt tartják a különböző ismeretterjesztő előadásokat és a színpadon bonyolítják le a kerület rendezvényeit is.

a 6. kerület tanácstagi beszámolóin - ahol a szabadtéri színpad felújításának terve felmerült más javaslatot is elmondottak a kerület lakói. kezdeményezésükre visszahelyezik a népköztársaság utja 24 számú ház homlokzatára ady endre emléktábláját, amely 1956-ban elpusztult. a domborművet ismét csorba géza kossuth-díjas szobrászművész készíti el és augusztus 20-án ünnepélyesen leplezik le.

/mti/

22.17

..

- 5 -

bb. 9. részös zónyeget fektetnek a tiszába - védik az omladozó partokat

vid/ká/rj

1961. július 18.

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság minden évben jelentős összeget költ a tiszta omladozó partszakaszainak megkötésére, illetve partbiztosítási művek felállítására, az idén erre a célra csaknem ötmillió forintot fordítanak. a legjelentősebb partbiztosítási munkálatok tiszakürt határában kezdődtek meg, ahol több mint 1200 méter hosszan kötik meg a veszélyeztetett szakaszt. a tiszta jelenlegi alacsony vízállása kedvez a munkálatoknak és így minden különösebb nehézség nélkül le tudják fektetni a partvédő részös zónyegeket, a már meglévő partvédő művek fenntartására is jelentős összeget költenek. csaknem egymillió forintot költséggel korszerűsítik a kőtelki, a tiszaburai, a tiszavérnyei, a tiszaderi és a tiszaszőlősi védőműveket./mti/

--

bb. 11. új bányagép, a függesztett gumiszalagpálya sorozatgyártását készítik elő zagyvapálfalván

vid/te/rj ki

1961. július 18.

a zagyvapálfalvi bányagépgyár mérnökei és technikusai nemrég új magyar bányagép, a főtéhez függeszthető szállító gumiszalagpálya kísérleti mintapéldányát készítették el, amely a bányavágatok szállítóberendezéseinek biztonságosabb működtetését teszi lehetővé. a vágattalpra helyezett gumiszalagpályáknál ugyanis gyakran okoz üzemzavart az ugyenevezett talpduzzadás, mert a gumiszalag görgői közé feltömődik a sűrű iszap. az új szállítóberendezés sorozatgyártásának előkészületeit máris megkezdték. az első függesztett gumiszalagpályák már július utolsó napjaiban elkészülnek a bányagépgyárban./mti/

--

bb. 10. politechnikai oktatás a színházban

vid/fm/rj fm

1961. július 18.

a politechnikai oktatáson a gyakorlati élet újabb területével ismerkednek ösztől a pécsi diákok. a nagy Lajos gimnázium és a pécsi nemzeti színház megegyezett, hogy az iskola egyik első osztályának tanulói a politechnikai képzés keretében színháztechnikai ismereteket sajátítsanak el. a diákok az első két évben főleg elméleti oktatást kapnak, a színház műszaki berendezéseivel ismerkednek, később bekapcsolódnak az asztalos-, festő- és varróműhely munkájába. az érettségi esztendejében az ügyelők, világosítók, hangosítók mellett dolgoznak. az oktatást a művészek társadalmi munkában vállalták./mti/

--

8.25 ✓
8.51 ✓

- 6 -

bb 6. 112 éves ujság került elő nyirgyulaj községben

vid fm/ke-lm f m

1961. július 18.

a szabolcs-szatmár megyei nyirgyulaj községben az egyik régi parasztház padlásán megtalálták a „márczius tizenötödike”, című ujságot, amelyet 1849 április 27.-én debrecenben nyomtak. a lap-pálffy albert szerkesztésében - beszámol a nagyalföld délkeleti táján és az erdélyi falvakban vívott harcokról, híreket közöl gazdasági eseményekről, valamint a dunántúli lakosság életkörülményeiről. a régi lappéldányt a nyirbátori muzeumban helyezték el./mti/

--

bb 7. litográf műhely a miskolci művésztelepen

vid fm/ke-lm fm

1961. július 18.

a miskolci művésztelepen két éve rendezték be a festőművészek közös grafikai műhelyét. az ott dolgozó husz képzőművésznek lehetősége nyílik grafikai munkák, rézkarcok alkotására is. litográf gépet kaptak, amelyen a könyvműveken kívül magashyomású grafikákat, fa- és linóleum metszeteket is készíthetnek. a miskolci képzőművészek új alkotásaikat az októberi első országos grafikai biennálén mutatják be./mti/

↳ Most tovább szélesítették az alkotási lehetőséget.

--

bb 8. magyar divatcikkek és lakberendezési tárgyak bemutatkozása oszlóban - norvégiában önálló kiállítást rendez a magyar kereskedelmi kamara

i sz/gg-lm vg

1961. július 18.

a jövő hónapban első alkalommal rendez önálló árubemutatót oszlóban a magyar kereskedelmi kamara, hogy a fejlődő magyar-norvég kereskedelmi kapcsolatokat ápolja. a kiállítás a magyar divat és a lakberendezési tárgyak megismertetését szolgálja; azokat az áru-féleségeket állítják ki, amelyek iránt a norvég üzletemberek és a lakosság körében érdeklődés mutatkozik, s amelyekből kisebb-nagyobb mennyiséget már eddig is vásároltak. a tíz napig nyitvatartó kiállítás egyik részében butorokat, különböző lakástextiliát, szőnyeget, függönyt, továbbá porcelánt és üvegárut, kerámiát, ötvösmunkákat mutatnak be, a másik részében pedig a ruházati cikkek és cipők, bőrdíszművek kapnak helyet. a kiállításon divatbemutató is lesz, magyar manekönek viselik majd a legújabb ruhamodelleket./mti/

--

8.30 ✓
9.35 ✓

- 7 -

bb. 12. repcemagot dolgoz fel a győri növényolajipari vállalat

vid/szf/te/rj

1961. július 18.

az eddigi szokástól eltérően, az idén nemcsak napraforgóból, hanem repceből is készít olajat a győri növényolajipari vállalat. a bőséges repcetermés tette szükségessé, hogy részt vállaljon ebből a munkából. a nyári nagykarbantartást korán befejezték, így már meg is kezdhették a külföldön különösen nagy keresletnek örvendő repceolaj gyártását. két hét alatt száz vagon repcemagot dolgoznak fel, ami egyúttal felkészülést, üzempróbát is jelent a szeptemberben kezdődő napraforgóolaj gyártási kampányra./mti/

bb. 13. cementet készítettek timföldgyári vörösiszapból

1/sb/tr/rj vg

1961. július 18.

a vasipari kutató intézet érésére az építőanyagipari központi kutató intézet vegyészeti timföldgyári hulladékanyaggal, a vörösiszap felhasználásával kísérleteztek. a kutatás most befejeződött, s a vegyészeknek sikerült cementet készíteni a vörösiszapból. a négyzetcentiméterenként 200-250 kilogrammos törőszilárdságú új cementet az építőipar egyelőre nem használhatja, mert a kényes gyártási folyamat miatt a szokásosnál nagyobb a termelési költség. a vas-kohászatban azonban további kísérleteket végeznek, hogy az ércprorbrikett készítéséhez kötőanyagként használják fel az új cementet. a kutatók így rövidesen 15 tonna vörösiszap-cementet gyártanak kipróbálásra a Lenin kohászati művek.

bb. 14. ezer vagon almát csomagolnak az idén a nyíregyházi gyümölcskombinát most elkészült manipulációs termében

vid/ká/hné/rj

1961. július 18.

a csaknem 120 millió forintos költséggel épülő nyíregyházi gyümölcskombinát első egysége, az ugynevezett manipulációs terem már elkészült. az idén már itt dolgozzák fel az exportra szánt szabolcsi almát. a több mint száz méter hosszú, s csaknem 40 méter széles termet korszerű berendezésekkel szerelik fel, többek között almaosztályozók, válogatók, villamos targoncák, ládaemelő szerkezetek könnyítik a dolgozók munkáját. ebben az üzemi részben az almaszüret idején csaknem 800 embert foglalkoztatnak, s naponta tíz, összesen pedig mintegy ezer vagon almát osztályoznak, csomagolnak./mti/

bb 19. központosított beruházásokkal harminc év alatt megoldják a mátra kopár déli oldalának erdősítését

i so/gg-lm k á

1961. július 18.

a mátra déli oldalának kopárosodása többszáz évvel ezelőtti kezdődött. hegyvidékeink közül itt a legkevésbé az erdő, s a legtöbb a lepusztult talajú, terméketlen terület. a felszabadulás után több mint harmincmillió forintot fordítottak a vidéken a fa-csemete-telepítésére, s a vadkárok megakadályozására. ennek ellenére kilenc év alatt csak 540 hektárt sikerült erdősíteni.

a helyzet felmérésére három erdőmérnök és négy erdőmérnök hallgató vállalkozott, akik az elmúlt évben az erdészeti tudományi intézet irányításával bejárták a mátra erdeit és kopáros területeit, megállapították, hol, milyen munkára lenne szükség. javlatuk szerint a mátra déli oldalának erdősítésénél a jövőben a beruházásokat fontossági sorrendben egy-egy terület teljes rendbehhozására koncentrálnák. az idén már a módszer szerint kezdődött meg a munka. a legfontosabb feladatok, így a kopáros és kopárosodó területek erdősítését, a megkezdett erdősítésekénél a csemetek pótlását tíz év alatt el lehet végezni, harminc év alatt pedig az eddigihez hasonló beruházásokkal befejezik a mátra déli oldalán 20.000 hektár terület erdősítését./mti/

bb 20. új bauxitbánya előkészítésén dolgoznak nyírád mellett

vid gg-lm szf-li

1961. július 18.

a bakonyi bauxitbányák halimbai és nyírádi területén a második ötéves tervben újabb bauxitbánya nyílik. a bauxitkutató vállalat geológusainak véleménye szerint a nyírádtól süveg felé vezető országút mellett jelentős ércvagyon helyezkedik el. kitermelése gazdaságosnak ígérkezik.

a nemrég felkutatott düllnyíresi területen egymás mellett több bauxitlencse van. elsőnek a düllnyíresi 7/a terület megnyitására kerül sor. itt lejtőszaknát mélyítették, vele egyidőben kihajtották a légaknát is. megkezdték a helyenként 14 méter vastag érc és az aknát összekötő fő szállító- és légvágat hajtatását. a fő vágatok építése jó ütemben halad. előreláthatóan a harmadik negyedévben bekapcsolják a termelésbe a düllnyíresi terület első bányáját. ez év végéig hozzávetőleg 20.000 tonna bauxitot bányásznak ki e területről.

az új bányában korszerűen gépesítik a rakodást. a szükséges berendezések már a helyszínen vannak. a jól bevált fejfeletti rakodógépekkel rakják a csillékbe az ércet, s ezzel megszüntetik a kézi lapátolást. néhány hónap múlva szkréperes fejtési kísérleteket is kezdenek./mti/

bb 25. barlanglabirintus tapolca alatt - a békaemberek filmet készítettek a vizalatti expedícióról

vid fm/ke szb fm

1961. július 18.

a mhs budapesti könnyűbuvár-szakcsoportja csaknem egy esztendeje kezdte el a kutatómunkát a veszprém megyei tapolca alatti tavasbarlang ismeretlen részeinek feltárására. a bátor fiatalok világviszonylatban is figyelmetkeltő munkára vállalkoztak, amikor leszálltak a nagykiterjedésű, vízzel borított földalatti folyosókba és üregekbe.

a békaemberek kutatóútjaikról most készítették el a térképet. eszerint igazolódott az a feltevés, hogy tapolca alatt barlanglabirintus terül el. a bakonyi fennsíkokra lehulló csapadék nagyrésze a víznyelőkön keresztül itt gyűlik össze. az egymásba csatlakozó földalatti folyosókat, termeket, üregeket teljesen ellepi a víz. a kutatók csak két olyan termet találtak, ahol a víz nem éri el a mennyezetet. a békaemberek az üregekben eljutottak a község közepén elterülő malomtó közelébe is. megállapításaik szerint ez a felszíni tó is a barlangokon keresztül táplálkozik vízzel. a kutatást még nem fejezték be. ez évben még újból lemerülnek majd a tavasbarlang mélyére, hogy megpróbálják felderíteni azokat a vízgyűjtő központokat, ahol még szennyezéstől mentes és ivásra alkalmas a víz. az eddigi kutatóutak alkalmával a hatalmas barlangrendszer 380 méteres, rendkívül nehezen járható szakaszát térképezték fel. a békaemberek legutóbb ezen a felkutatott, eddig emberek nem járta területeken vizalatti filmet készítettek. a filmet ősszel ausztriában az európai barlangkutatók kongresszusán is levetítik. /mti/

--

bb 26. a biztonságos repülésért: „anyakönyvezik”, a repülőgépek műszereit, berendezéseit, mágneses repedésvizsgálóval, röntgenkészülékkel keresik a rejtett hibákat, gondos kezek ápolják a gépeket

1 hbj/gk szb vg

1961. július 18.

a ferihegyi repülőtér újabb értékes berendezéssel gyarapodik: időjárás-lokátor ellenőrzőt szerelnek fel, amely egy kisebb termet betölt. az időjárás-lokátornak nagy a jelentősége a repülésben: 100 kilométerre előre jelzi a viharfelhőket, viharzónát, úgyhogy azt a pilóta kikerülheti. a műszer ellenőrzését az új berendezés segítségével idehaza oldhatja meg a malév műszaki gárdája. ez azonban csak egy a sokszáz berendezés közül, amelyek a repülőgépek műszaki ellenőrzését szolgálják. a gépek ápolásáról, a repülést megelőző rendkívül gondos felkészülésről bárdosi ferenc, a malév műszaki osztályvezetője a következőkben tájékoztatta az mti munkatársát:
/folyt.köv./

10.32

10.54 ✓

- 12 -

bb 15. felépült a hajduböszörményi termálfürdő

vid szf/te-Lm Li

1961. július 18.

két esztendővel ezelőtt hajduböszörményben az új fürdő építéséhez, kezdtek hozzá, hogy a város határában olajkutatás során felszínre tört 65 fokos hőforrás vizét hasznosítsák. a múlt esztendőben két nagy strandmedencéjében már lubickolhattak a fürdőzők, az idei nyárra pedig elkészült a fedett termálfürdő is. az építkezésekre több mint ötmillió forintot költött a hajduböszörményi városi tanács. a fedett fürdőben két meleg és egy hidegvizes medencén kívül harminc zuhanyozó fülke és 15 kád is van. a fürdőt korszerű sze llőztetőberendezésekkel szerelték fel. mosásra is felhasználják a forrás vizét: két nagyteljesítményű mosógépet állítottak be erre a célra./mti/

--

bb 16. régi paraszti mezőgazdasági szerszámok kerültek a nyiregyházi muzeumba

vid fm/ke-Lm fm

1961. július 18.

a nyiregyházi jósa andrás muzeum gyűjti a régi mezőgazdasági eszközöket. így került a muzeumba magosligetről egy kukoricavető, amelyet az 1930-as évek elején a ma is élő turi gáspár készített fából. körülbelül tíz évvel korábban „gyártott”, első, kezdetlegesebb példányát a mezőgazdasági muzeum vásárolta meg. a kukoricavetőket egészen az utóbbi évekig használták. ugyancsak az 1920-as évekből származik az a lucernafejfejtő is, amit koroknai imre nyirmártonfalvai lakos készített. a kézidarálóhoz hasonló faalkotmány naponta tíz kiló magot fejtett ki. ugyancsak ő „gépesítette”, a csillagfürt kifejtését is. a „gép”, fából készült és az is darálóhoz hasonlít. vízszintes hengerére szerelt fafogak fejtették ki a magot a hüvelyből./mti/

--

8.45

10.26 ✓

- 9 -

bb 17. fiatal képzőművészek és főiskolások a viharsarki gazdaságokban

vid fm/ke-lm fm

1961. július 18.

a képzőművészeti főiskola több festőművész növendéke és végzett hallgatója dolgozik nyáron a viharsarki falvakban és a termelőszövetkezetekben. benedek tibor ifjú festőművész a békéscsabai kulich gyula termelőszövetkezetben készít festményeket és vázlatokat a füzegyarmati vörös csillag tsz-ben mladonyiczki béla és gruber béla, a muronyi lenin tsz-ben és a hidasháti állami gazdaságban pedig bakonyi mihály és ravasz lajos, bakonyi mihályt és ravasz lajost például az állami gazdaság és a termelőszövetkezet anyagilag is támogatta munkájában, a mezőgazdaság új életéről alkotott képeiket kiállították az állami gazdaság művelődési otthonában. az ifjú képzőművészek a kedves vendéglátásért festményeikkel ajándékozták meg a gazdaságot, s a szövetkezetet.

a fiatal fővárosi képzőművészek és főiskolások további csoportjai augusztusban érkeznek a körösvölgyi gazdaságokba és termelőszövetkezetekbe. /mti/

bb 18. egymillió forint bevétel a kétszeresen kinasznált borsó-földekről

vid/ae-lm ká

1961. július 18.

alsógyöd határában eddig csak elenyésző mennyiségben, kerti méretekben foglalkoztak a zöldborsó termesztéssel, a fontos főzetezőnövény nagyüzemi termelését a helybeli törekvő termelőszövetkezet honosította meg, amely az idén először 250 holdas össze függő borsótábláról szedte le a termést, 150 holdon ikersoros kukorica közé vetettek, s így a földet kétszeresen is hasznosították, a kísérlet kitűnően bevált, a borsó átlagtermése 8 mázsa volt, ami holdanként 4000 forintot, összesen 1 millió forint bruttóbevételt adott, ezen felül a 150 hold kukoricatermése is mintegy 200.000 forint értékű bevétellel gyarapítja a termelőszövetkezet jövedelmét, az értékesítéssel sincs gondjuk, mert egész termésüket a közeli dunakeszi konzervgyár veszi át, amely gépet is adott a borsó aratásához és kicsépléséhez, az utolsó borsószállítmányokat a napokban indítják utnak, s ennek utvételi ára elegendő lesz a nyári hónapokban a munkaegységelöllegek fedezésére, a kedvező eredmények alapján a törekvő tsz növénytermesztésének fő ágává fejleszti a borsótermelést. /mti/

8.55

10.25 ✓

- 10 -

bb 26. /a biztonságos repülésért... folyt./- szb

- sokan, akik például londonba repülnek a malév il-18-as gépen, talán nem is gondolják, milyen hosszadalmas, alapos műszaki felkészülés előzi meg a startot. amint egy-egy gép hazaérkezik utjáról, rögtön „ápolás alá” kerül, szinte minden porcikáját megvizsgálják. a műszaki ellenőrzés kiterjed a motorok működésére, a csővezetékek tömítésére, vizsgálják, nem mutatkozik-e üzemanyagszivárgás, megbízhatóan működnek-e a kormányberendezetek, rendben vannak-e a gép segédberendezései, mint például a rádió adó-vevőkészülék. a repülés utáni egyetlen egy ápolás 30 munkaórát igényel. új ut előtt pedig, közvetlenül az indulás előtt ismét alaposan átvizsgálják a repülőt. „meőzva”, indul tehát minden gép a felhők fölé.

- a karbantartásnak azonban megvan a további nagyon szigorú rendje, amihez minden körülmények között ragaszkodni kell. ötven óras repülés után bizonyos berendezéseket le kell szerelni - például a futókereket, a nagy törzs- és szárnyborító lemezeket - s alaposan át kell vizsgálni a repülőgépet. minden száz óra után hibafelvételre kerül sor. ilyenkor szinte létraerdő veszi körül a tés-tes „légimadarat”, egy-egy ilyen vizsgálatra s a nycomában elrendelt javításra 400-600 munkaórát fordítanak.

- négyszáz óra repülés után a gép minden műszerét kiszedik a törzsből, repülőnyelven szólva a „sárkányból”, és próbapadon vizsgálják, hogy megfelel-e a követelményeknek. hasonlóképpen ilyen nagyarányu munkára kerül sor 800 óras repülés után. minden műszerről pontosan tudják, mennyire vették igénybe, hiszen valóságos „anyakönyvet”, vezetnek egy-egy berendezés, műszer „életéről”, a nagy generáljavításra 2000 óras repülés után kerül sor, amikor gyakorlatilag teljesen szétszedik a gépet, minden berendezést megjavítanak. az alkatrészeket röntgenkészüléken is megvizsgálják. külön fejezete a repülőgép karbantartásának a motor vizsgálat. hatszáz óra repülés után a motorok generáljavításba kerülnek és függetlenül állapotától, teljesen szétszedik a motort, az egyes alkatrészeket mágneses repedésvizsgálatra viszik. minden alkatrész össz-élettartama pontosan megszabott, s ha letelt az ideje, függetlenül állapotától, kicserélik.

- természetesen az ilyen nagyarányu, igen gondos munka jólképzett szerelőket követel. az il-18-as repülőgépek üzembehelyezése előtt például a malév ötven „hajózó”, és műszaki dolgozója a szovjetunióban sajátította el a szükséges ismereteket. minden évben 80-100 óras előadássorozaton szerzik meg a szerelők, műszaki dolgozók a javítás tökéletesítésére vonatkozó ismereteket. /mti/

10.40

11.10 ✓

- 13 -

bb 28. kóbor rádióhullámok a kozmoszban - kutatják az égitestek „rádióadásait,,

1 tz/tm szb vg

1961. július 18.

amikor a második világháború alatt a német repülőgépekre figyelő angol radar-készülékek ismeretlen eredetű, nem a földről származó rádióhullámokat fogtak fel, ez csak megerősítette azt a régi sejtést, hogy nemcsak a földi adóállomások által „termelt,, rádióhullámok közlekednek a világűrben. a háború befejeztével aztán világszerte nagy erővel kezdődött meg az ilyen rádióhullámok kutatása, s ezek a vizsgálódások - amint dr. Flórián Endre, az országos meteorológiai intézet osztályvezetője a magyar távirati iroda munkatársának elmondotta - máris igen eredményesek voltak.

kiderült, hogy a kozmoszt valóban szinte át- meg átszövik a nem földi eredetű rádióhullámok, husz centiméter körüli hullámhosszon például nagyon sokfelől érkeznek igen gyenge sugárzások, amelyeket valószínűleg a világűrben számos helyen meglevő, nagyon magas hőfoku hidrogénnal töltött terek hoznak létre. az űr egyes pontjairól viszont ezeknél jóval erősebb „adásokat,, sikerült fogni. jelentkezésük a rádiókészülékben némileg hasonlít a villámok által keltett zörejekhez, de mégsem téveszthetők össze velük, mert még az erősebbek is legalább százszorta gyengébbek a földi eredetű hullámoknál. pedig olyan óriási energiaforrások indítják utnak őket valahol az űrben, hogy a 10 után még 30, vagy esetleg 40 nullát kellene írunk, ha erősségüket wattokban akar-nánk kifejezni.

ez kozmikus „adások,, forrását igen sok esetben sikerült már megtalálni egyes égitestekben. tudják például, hogy a napnak tíz centimétertől egészen a tíz méterig szinte minden hullámhosszon vannak különböző erősségű „adóállomásai,, és hogy a sugárzás ereje állandóan változik, például napkitörések idején határozottan megerősödik. valószínű, hogy a többi állócsillagok - szintén önálló napok lévén - ugyancsak bocsátanak ki rádióhullámokat, de - az óriási távolságok miatt - legérzékenyebb készülékeink is csak a legerősebb „állomások,, adását tudják észlelni. hasonló a helyzet a bolygóknál is, hiszen a rádióhullámokat az esetek legnagyobb részében azonos tényezők keltik: az égitestek többmillió fokos gázburkolatában levő elektronok bizonyos fajta mozgása ugyanis elektromágneses hullámokat bocsát ki. vannak azonban különleges esetek is. megállapították például, hogy az egyik „adás,, nem csillagból ered, hanem valamikor két galaktika - tejút - összeüt-közése, egy valóságos „világkaramból,, szabadította fel azt az óriási energiát, amely ezeket a rádióhullámokat kibocsátja.
/folyt.köv./

10.47

11.19 ✓

- 14 -

bb 28. /kóbor rádióhullámok... folyt./- szb

ilyen „rádióadása,, valószínűleg földünknek is van, hiszen az ionoszféra a földfelszín felé is sugároz bizonyos rádióhullámokat, de a világűr felé irányuló adásainak pontos megismerése még a jövő feladata. ennek kutatásában jelentős szerep vár a nagy magasságokba felküldött mesterséges égitestekre, valamint a leendő holdlaboratóriumokra.

legujabban azonban már földi kísérletekkel is próbálkoznak. kis bolygó-modelleken igyekeznek valamelyik valóságos bolygónak a feltételezett mágneses, gáz- és hőmérsékleti viszonyait utánozni, addig kísérletezve, amíg sikerül a modelltől a valóságos bolygóval azonos rádiósugárzást kapni. ebből azután következtetni tudnak a kozmikus rádióadások és adóállomások természetére.

de még sok a kutatnivaló. a különböző égitestek kivétel nélkül számos hullámhosszon „sugároznak,, s a rájuk jellemző hullámhossz, vagy hullámhossz-csoport megállapítása még hátra van. legujabban azonban kiderült, hogy a föld-felszín és az ionoszféra alsó felülete tulajdonképpen egyetlen óriási elektromágneses rezgőkör, amelynek már saját jellemző - mégpedig soktízezer kilométeres - hullámhossza van. mivel pedig ez a hullámhossz szorosan összefügg a rezgőkör méreteivel, az ilyen eredetű sugárzások minden bolygóra önmagukban is jellemzőek lehetnek. előbb-utóbb tehát valószínűleg lehetővé válik a bolygók ilyen adóállomásairól pontos hullámhossz-táblázat összeállítása. /mti/

..-

bb 30. vas megye legszebb tájain állították fel az ifjusági vezetők továbbképző taborait

vid fm/ke szb fm

1961. július 18.

vas megyében a kisz-szervezetek és az uttörők vezetői közül az idén 1200 fiatal vesz részt nyári továbbképzésen. az egyik továbbképző tábort vas megye legszebb vidékén, a kőszegi hegy tövében állították fel. a körmendi és a szentgotthárdi járás űrszervezői nádasdhegyalján táboraznak, a szombathelyi járás uttörő vezetői pedig gencsapátiban. a fiatalok megismerkednek a festői környezettel, a legszebb kirándulóhelyekkel is. /mti/

..-

11.00

11.25 ✓

- 15 -

bb 21. a nagykátai kísérleti gimnáziumban állattenyésztő szakmunkásképzést is kapnak a növendékek

i vid áé/lm ká

1961. július 18.

a nagykátai gimnáziumban két évvel ezelőtt szervezték meg kísérletképpen az első állattenyésztő-szakgimnáziumot. az új típusú középiskolában a 4 plusz 2-es oktatásban a gimnázium teljes tananyaga mellett állattenyésztő-szakmunkásképzést kapnak a növendékek. a hetenként két napos gyakorlati foglalkozás tárgyi feltételeit pest megye egyik legjobb közös gazdasága, a fejlett állattenyésztésről híres helybéli magyar-koreai barátság termelőszövetkezet biztosítja. a két osztályban 66 növendék fejezte be sikeresen az ideai tanévet. az elméleti és gyakorlati oktatás szoros kölcsönhatásának eredményességét bizonyítja, hogy a tanulók tanulmányi színvonala igen jó, az osztályozás összesített középátlánya 3.40. a tanulók többsége nagy érdeklődéssel és jó eredménnyel foglalkozik a szaktárgyakkal és többségük máris élethivatásának választotta az állattenyésztést. az új típusú iskolára egyre népszerűbb a nagykátai járásban: a harmadik tanévben meginduló első osztályban 36 új tanuló kezd meg szakgimnáziumi tanulmányait./mti/

--

bb 22. kétezer munkásvédelmi ór az oroszlányi bányákban

vid te lm ki

1961. július 18.

az oroszlányi bányákban csehszlovák példára új módon szervezték meg a balesetek elleni küzdelmet. maguk a bányászok, mint munkásvédelmi őrök, naponta felváltva ügyelnek a brigádtagok testi épségére, egészségére. gondoskodnak arról, hogy biztonságosak legyenek a munkakörülmények, tiszta és rendezet legyen a munkahely. figyelmeztetik társaikat a munkásvédelmi előírások megtartására és fellépnek azok ellen, akik könnyelműen kockáztatják testi épségüket. ugyanakkor a brigádonként rendszerített órségkönyvbe beírják azokat a hiányosságokat, amelyek balesetet okozhatnak s ellenőrzik, hogy az üzem vezetősége ezeket megszünteti-e. az órségek tagjainak a száma a munkahely nagyságától és veszélyességétől függ, de a szénfalon dolgozó bányászok kivétel nélkül sorra kerülnek. így minden egyes bányász érdekeltté válik abban, hogy állandóan javítsa a munkakörülményeket, megvédje saját és társai testi épségét. az oroszlányi bányákban három hónapja mintegy kétezer munkásvédelmi ór tevékenykedik, s azóta jelentősen csökkent a balesetek száma. a második negyedévben, az első negyedhez viszonyítva, husz százalékkal kevesebb a baleset. a 18-as aknában, ahol a legelőszőr és a legnagyobb körültekintéssel szervezték meg az órséget, ennél is jobb eredményt értek el, itt felére csökkent a balesetek száma./mti/

--

10.55

11.33 ✓

- 16 -

bb 24. több mint másfélszáz dolgozót mentesítettek eddig a nehéz fizikai munkától a lenin kohászati művekben kisgépesítéssel

vid szf/te szb Li

1961. július 18.

a lenin kohászati művekben körülbelül másfél éve kezdték meg működésüket a kisgépesítési bizottságok, azzal a céllal, hogy lehetőleg beruházási költség nélkül, hazi megoldásokkal - dolgozók ötleteire, javaslataira támaszkodva - minél több nehéz fizikai munkaműveletet gépesítsenek. ma már a központi kisgépesítési csoport irányításával tizenöt gyárreszlegben dolgozik bizottság. munkájukba az üzemek műszaki vezetőin, szakemberein kívül bevonták a legtapasztaltabb fizikai dolgozókat is, a bizottságok eddigi munkája a dolgozók támogatásával igen eredményesnek bizonyult. viszonylag kevés költséggel mintegy százhusz különböző feladatot oldottak meg, s több mint százötven dolgozót mentesítettek a nehéz, fáradságos fizikai munkától. ezeket ma már más munkakörben foglalkoztatják. így például a kovácsműhelyben az egyik pörölygépet gépi berendezés látja el meleganyaggal, a vasöntődében a formázáshoz szükséges homok lapátolására nincs többé szükség, ezt a nehéz munkát is gép végzi. a kovács kazánházban a salakszállító csillék továbbítására sűrített levegővel működő berendezést helyeztek üzembe.

a második félévben ötvenkét kisgépesítési feladat vár megoldásra. a durvahengermű kikészítő üzemében ugynevezett sínfordító készüléket üzemeltetnek majd. a sineket eddig 10-12 dolgozó forgatta az egyengető gép alatt. a készülék üzembehelyezésével ez a nehéz és veszélyes munka is megszűnik. az érc-tömörítőműben a vasúti kocsi ajtajainak a kiemelését gépesítik. a finomhengerműben az erők kikészítési munkáját gyorsítják és könnyítik jelentősen. erre a célra ugynevezett kikészítőasztalt csinálnak amelyen - gépi mozgatással - a munkafolyamatok sorrendjében bélyegzik az anyagot, vizsgálják a minőségét, szalagozzák, kötegelik az eddigi lassu, fáradságos kézimunka helyett.

a második félévre tervezett kisgépesítésekkel további hetvennyolcvan dolgozónak lesz könnyebb a munkája. /mti/

--

11.07

11.33 ✓

- 17 -

bb 29. piacra került a korai ringló-szilva

i nj/tr-lm ká

1961. július 18.

a nagyvásártelepre kedden reggel 49 vagon és 77 tehergépkocsi áru érkezett: 15 vagon burgonya, 6 vagon makói hagyma, két vagon fejeskáposzta, 10 vagon főzőtök, egy vagon levesbevaló zöldség és sárgarépa, négy vagon sárgabarack és 11 vagon tojás. a tehergépkocsik tulajdonos részben gyümölcsöt hoztak.

kedden megjött pécsről a korai ringló szilva. az állami élelmiszerboltok kilónként 6.20 forintért hozták forgalomba. az alma, körte és a cukor dinnye árát újból mérsékeltek. a nyári nemes almát és a rétesnek valót kilónként 3.40-4.40, a vajalmát 2.40, az osztályozott körtét 3.80-4.80, a cukor dinnyét pedig 7 forintért árusították. /mti/

--

bb 31. országsszerte nagy érdeklődés előzi meg a 136-ik balatonfüredi anna-bált

vid fm/ke-lm fm

1961. július 18.

az idén július 29-én, szombaton tartják meg a nyári balatoni évad egyik legérdekesebb eseményét, a füredi anna-bált. a sorrendben 136-ik füredi bál az előző éveknél is színvonalasabbnak ígérkezik. az ország minden részéből érkeznek vendégek. a jegyek jórésze már július elején elkelt. a füredi és tihanyi szállodákban két hónappal ezelőtt sok szobát foglaltak. a rendezők összeállították az anna-bál műsorát. a nyitó palotást ezúttal a várpalotai bányász együttes adja elő, majd az első bálozók és az anna tánca következnek. a zenét Zsoldos Imre és Lakatos Sándor zenekara szolgáltatja. ismét megjelenik a báli újság és alkalmi postahivatal is szolgálatot tart. /mti/

--

bb 23. az első félévben nyolc- és félezer dolgozó kereste fel fogadóóráikon a szabolcsi tanácsstagokat

vid fm/ke szb fm

1961. július 18.

a megyei, a városi és a járási tanácsstagok félév alatt ezer fogadóórát tartottak szabolcs-szatmár megyében. a fogadóórákon nyolc- és félezer dolgozó kereste fel a tanácsstagokat. egyre több tanácsstag tart fogadóórát saját üzemében, vállalatánál, termelőszövetkezetében is. a választók többsége közérdekű ügyekben kereste fel a tanácsstagokat. nagykálloban például helyeselték, hogy a községi tanács - a dolgozók javaslatára - óvodát építtet. ugyanakkor kérték, hogy vegyék tervbe bölcsőde létesítését is. tiszalök-kisfátyán járda építését kérték a lakók. felajánlották, hogy az özszes szállítási és szakmunkát társadalmilag végzik el. /mti/

--

11.20

11.39

- 18 -

bb 27. agro- és biometeorológia a gyakorlatban: hőmérsékleti és virágzásatlasz jelzi a kulturnövények optimális vetésidejét - klimatológiai megfigyelések alapján építik az új gyógyszártelepeket, telepítik át a hűtőszobákba az állatkertet

i cs/tr-lm ká

1961. július 18.

az országos meteorológiai intézet agrometeorológiai és biometeorológiai osztályát újjászervezték és áthelyezték a pestlőrinci obszervatóriumba. dr. Kéry Menyhért, az agro- és biometeorológiai osztály vezetője tájékoztatás adott kutatómunkájuk eddigi eredményeiről és a soronkövetkező feladatokról. elmondotta, hogy az agrometeorológiai kutatásnak Európában évszázados hagyománya van, az igények növekedésével később világszerte megszervezték a biometeorológiai hálózatot is. ez utóbbi kiterjed az időjárásnak az élőlényekre gyakorolt hatására.

az agrometeorológusok nemrég készítették el Magyarország éghajlati atlaszát - amely ötven év átlagos hőmérsékleti adatait alapul véve - meghatározza, hogy az egyes kulturnövények vetését hol, mikor lehet megkezdeni, hol van lehetőség a rövidebb, s hol a hosszabb tenésziidejű növényfajok és ezen belül egyes fajták termesztésére. jellemző, hogy az ország egyes vidékei között csaknem egy hónapos eltérés van a kukorica optimális vetésidejét illetően. a hőmérsékleti térképeket fenológiai térképek adatai egészítik ki. ezek az egyes jellegzetes növények virágzásidejéből, kilombosodásának, illetve lombhullásának idejéből állapítják meg a kora-tavaszi növények és a kapások vetésidejét a különböző vidékekre. világosan látható a térképekből például, hogy a gyapot termesztéséhez szükséges 180-200 fokos hőmérsékleti átlagu nap csupán néhány déli megyénk egyes vidékén van meg. a gyapot kiterjedtebb termesztésére tehát csak a jelenlegieknél lényegesen rövidebb tenésziidejű fajták kinemesítése után kerülhet sor.

az üdülő- és gyógyhelyeken végzett biometeorológiai megfigyelések nagyban hozzájárulnak a szakorvosok döntéséhez: kit milyen vidékre küldjenek pihenésre, kinek javasoljanak magaslati üdülőt, kinek balatoni, velencei, stb. fürdőzést. a kutatók sorra megvizsgálták a világhírű fürdőhelyeinket és azok környékét, megállapították, hol legcélszerűbb elhelyezni az új épületeket. a hévízfürdőn tervezett, 7 millió forintnyi költséget igénylő nagyarányú bővítésnél például nagy hiba lett volna ki nem kérni a biometeorológusok véleményét. a vizsgálat során ugyanis megállapították, hogy a fürdőhöz közel fekvő szabad, sík terület, a talaj adottsága és a mikroklímája miatt egyenánt alkalmatlan az új gyógyszártelep elhelyezésére: a júliusi, augusztusi hajnalokon gyakran 2-3 fokig, de néha egészen fagypontra süllyed a hőmérséklet, ugyanakkor a közeli domboldalon 10-12 fokot mutat a hőmérő. /folyt.köv./

11.30

11.44

- 19 -

bb 37. balázs Antal szövetkezeti gazda ujítása is hozzájárult ahhoz, hogy a királyhegyesi árpád tisz elsőnek fejezte be az aratást csongrádban

vid ká/tm szb ká

1961. július 18.

Csongrád megyében a királyhegyesi árpád termelőszövetkezet saját géppel aratott. a német gyártmányú RS-09-es erdőgép azonban a nagy melegben gyakran kifulladt, s amikor a hőmérséklet elérte a 30 fokot, a motor annyira felmelegedett, hogy a gépet le kellett állítani. a gyakori üzemzavar miatt naponta 4-5 órát vesztettek el. ezen segített balázs Antal szövetkezeti gazda, aki két évvel ezelőtt lépett a közös gazdaságba, s aki jól ért a gépekhez. a traktor légkondícionáló motorját vízhűtésre alakította át: a hűtőbordát lemezburkolattal vette körül, amelyben víz kering. az ujítás jól bevált, a gép a legnagyobb kánikulában is zavartalanul dolgozott. balázs Antalnak nagy érdeme van abban, hogy a királyhegyesi árpád tisz elsőnek végzett az aratással csongrád megyében. /mti/

--

bb 38. a férj mellett a feleség is traktoron dolgozik

vid ká/tm szb ká

1961. július 18.

a kisújszállási buzakalász termelőszövetkezet határában egymás mellett dolgozik Erdős József, a helyi gépállomás traktorosa és felesége, aki a nyári időszakban szintén traktorra ült. a szorgalmas házaspár kiemelkedő teljesítményeket ér el. Erdős Józsefné a rendszertartóval 384 hold gabonát vágott le, s ezzel a teljesítményével második a gépállomási traktorosok versenyében. az aratás végétével talajművelő traktort vezet, s disztillérral hat nap alatt 43 holdat munkált meg. ez az eredmény kiemelkedően magas. a gépállomáson a férj ugyanakkor rendszertartóval ellátott kombájnnal több mint 160 hold termését csépelte el. a dolgozó házaspár e havi jövedelme megközelíti majd az ötezer forintot. Erdős Józsefné mindaddig traktoron ül, amíg a termelőszövetkezet határában el nem készült a nyári talajműveléssel, s amint férje végez a gabona betakarításával, egymást váltják a kétműszakban dolgozó erdőgépben. /mti/

--

14.00

14.07

- 22 -

bb 34. hatezeröttszáz mázsa málnát szedtek le a Börzsöny Lankáin és az Ipoly völgyében

vid ká/tm-Lm Li

1961. július 18.

az idén rekordtermést és minden eddiginél nagyobb jövedelmet hozott a Börzsöny Lankáinak és az Ipoly völgyének jellegzetes gyümölcse, az eper és a málna. eperből összesen 64 vagonnal adtak át a kereskedelemnek a Nógrádi Termelőszövetkezetek, jóval többet, mint az előző években bármikor. a málna 600 holdon termett ezen a tájon és szedés befejezéshez közeledik. még a fiatal, alig egyéves ültetvények is több ezer forint értékű gyümölcsöt adtak, a régebbi telepeken pedig egy-egy holdról 8-10.000 forint értékű málnát szüreteltek. egyedül drégelypalánkról ezer mázsa gyümölcsöt szállítottak a földművelőszövetkezeteknek, 200 mázsával többet, mint tavaly. hasonlóan emelkedett a termés, hont, Ipolyvecse, Patak és Nagyoroszi környékén is. a tájegység termelőszövetkezeteiben 6.500 mázsa málnát szedték le; az eper és a málna termesztése együttesen 11 millió forint jövedelmet hozott az itteni közös gazdaságoknak. /mti/

--

bb 36. elkészült a huszonötödik hidroglobus szolnok megyében

vid te-Lm k1

1961. július 18.

szolnok megyében az idén is többszáz ezer forintot költenek az ivóvízellátás javítására. tovább építik a Jászladányi vízművet, amely egész sor jászszági község ivóvízellátását oldja meg. több helyen építenek hidroglobus víztornyokat. Mezőhék, Bánhalma, Kemderes és még számos község után Öcsödön is átadták rendeltetésének a víztornyot. az Öcsödi hidroglobus a huszonötödik a megyében. /mti/

--

23

13.35

14.18

[Handwritten signature]

bb 39. időjárásjelentés

gg szb

1961. július 18.

a meteorológiai intézet jelenti július 18-án, kedden 13 órakor:

nem változik az idő

nyugat és közép-európában hétfőn is tovább tartott a változó-kony időjárás, többfelé esővel, néhány helyen zivattal. a hőmérséklet nem változott lényegesen. hazánkban hétfőn kisebb felhőátvonulások voltak. a nap a nyugati határszélen 6-8, máshol 9-14 óra hosszáig sütött. délután néhány helyről záporosított, fűgödőről, kőszegről és szombathelyről pedig zivattot jelentettek. a csapadék mennyisége mindenütt jelentéktelen volt. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 22-26, keleten 25-29 fokig emelkedett, kedd hajnalra pedig 8-15 fokig hűlt le a levegő.

budapesten hétfőn a napi hőmérséklet középértéke 19.9 fok volt, a sokévi átlagnál 2.8 fokkal alacsonyabb. kedden 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 22 fok.

várható időjárás szerda estig:

többórás napsütés, kisebb felhőátvonulások. néhány helyen fűtőeső, zivatar. mérsékelt, helyenként átmenetileg élénk északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13 legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 20-25 fok között.

előrejelzés a balaton területére szerda reggelig:

időnként élénk és lökések északnyugati szél. változó mennyiségű felhőzet, valószínűleg eső nélkül. a hőmérséklet napnyugtakor 19, hajnalban 13 fok körül lesz.

a duna vizállása kedden délelőtt 11 órakor 310 centiméter.
/mtl/

--
_24_

14.21

14.21

bb 40. az üzemi párttitkár is kombájnrá ült - bevezették az éjszakai műszakot a szegedi felszabadulás tsz-ben

vid ká/tm-lm li

1961. július 18.

a szegedi autójavitó vállalat a nagy nyári mezőgazdasági munkák idején fokozott mértékben segíti az általa páronált szegedi felszabadulás és a zombói béke termelészövetkezetet. az aratás idejére az üzem munkásaiból javítóbrigád alakult, mely a helyszínen hozza rendbe a szövetkezet gépeit. a legnagyobb segítséget németh kálmán, az üzem párttitkára nyújtja most a szegedi felszabadulás tsz-nek. a közös gazdaság kérésére németh kálmán - aki valamikor gépállomáson dolgozott - vállalta, hogy három hétig kombájnt vezet, a gépállomás ugyanis csak azzal a feltétellel tudott kombájnt küldeni, ha a szövetkezet hozzáértő embert ad a géphez. azzal, hogy az üzem párttitkára is arat, a termelészövetkezetben át tudtak térni az éjszakai műszakra./mtl/

--

bb 41. csak a családtagoknak több mint negyedmillió forint előleget fizetett ki az abádszalóki lenin tsz

vid ká/tm-lm li

1961. július 18.

az abádszalóki lenin termelészövetkezet közgyűlése a tavasszal határozatban mondta ki, hogy az időszakos munkában segítő családtagoknak minden hónapban készpénzben kifizetik a teljesített munkaegységek értékét. ez az intézkedés kedvezően érezteti hatását: a növényápolás megindulása óta naponta 100-120 családtag segít a kapálásnál, az aratásnál és más szántóföldi munkáknál. szorgalmukra jellemző, hogy még vasárnap is dolgoznak. a szövetkezet kapás tábláin még az aratás előtt befejezték az időszakos növényápolást, az aratásból pedig már csak néhány hold van hátra. a bedolgozó családtagok havi jövedelme eléri az 1.200 forintot, de sokan vannak olyanok is, akik 1.500-1.600 forintot visznek haza. a nyár folyamán csak a családtagoknak több mint negyedmillió forint előleget fizetett ki az abádszalóki termelészövetkezet

/mtl/

--

14.26
15.10

-25-

bb 42. versenyben a német demokratikus köztársaságban gyártott mezőgazdasági gépek kezelői

i so/gg szb ká

1961. július 18.

a földművelésügyi minisztérium és a medosz versenyt hirdetett a német demokratikus köztársaságban gyártott mezőgazdasági gépek kezelői számára. a német demokratikus köztársaság mezőgazdasági gép és traktorgyárainak egyesülése értékes jutalmakkal díjazza azokat, akik a különböző gépekkel kiváló eredményeket érnek el. az rs-09-es eszközhordozó traktor mellett az új típusú járva-szecskaázó, kaszálva-rakodó, növényvédő és trágyaszóró gép, valamint az elfa-fejőgéppel elért legjobb eredményeket jutalmazzák. a versenyben helyezést elérő dolgozók egyhetes látogatást tesznek a lípcse-markkleebergi mezőgazdasági kiállításon, illetve werra fényképezőgépet és karórát kapnak jutalmul. /mti/

--

bb 43. munkában az öntözőhajó mezőhéken - a 90 méteres vizsugarak óránként 10 hold kukoricát, cukorrépát öntöznek meg

vid ká/tm szb ká

1961. július 18.

szolnok környékének nagy zöldséges kertjében a mezőhéki állami gazdaság alcsiszigeti üzemegységében az öntözés gazdaságos módszerét alkalmazzák. a határt átszelő 16 kilométer hosszú csatornákon öntözőhajókat állítottak üzembe. a hajó vizágyuja a csatorna két oldalán fekvő szántóföldekre juttatja el a vizet, s a 90 méteres vizsugarak óránként 10 hold kukoricát, cukorrépát, öntöznek meg. ez a vízmennyiség 20 milliméteres csapadéknak felel meg. hatására szépen fejlődnek a növények, a kukorica magassága eléri a másfél métert, a cukorrépa pedig 250-300 mázsás holdankénti termést ígér. /mti/

--

-26-

14.32

15¹⁰

M

bb 44. nagyarányú gépátcsoportosítások vas megyében, ahol még 43.000 holdon áll lábón a gabona

vid ká/tm-lm li

1961. július 18.

a nyugati határszélen vas megyében, ahol kisebb-nagyobb esők akadályozták a gabonabetakarítást, még mintegy 43.000 holdon lábón állnak a kalászosok. most minden alkalmas órát kihasználva erre a munkára összpontosítják a munkaerőt, s ugyanakkor megszerzte nagyarányú gépátcsoportosításokat hajtanak végre. így a celldömölki gépállomásról, amelynek körzetében legelőrehaladottabb az aratás, öt rendrearató, illetve kévekötő gépet irányítottak a szombathelyi és a körmenői járásba. sok gép érkezik más vidékekről a határmenti községekbe is, ahol még sok az aratnivaló. a termelőszövetkezetek újabb aratópárokat állítanak munkába. sokhelyütt maguk a szövetkezeti vezetők is kaszát fognak. az intézkedések hatására az aratás üteme meggyorsult ugyan, de a behordás még mindig vontatott. eddig mindössze kétezer hold tarlóról hordták asztagba a kévét. /mti/

--

bb 45 naponta 70-80 vagon gabonát értékesítenek a bács megyei termelőszövetkezetek

vid ká/tm-lm li

1961. július 18.

bács megyében a gabonaértékesítés üteme máris jóval nagyobb, mint a korábbi években. a termelőszövetkezetekből naponta 70-80 vagon gabona kerül állami raktárakba. a közös gazdaságok terméséből bőségesen jut eladásra is; eddig több mint ezer vagon kenyérnekvalót, s csaknem 300 vagon árpát adtak el a terményforgalmi vállalatnak. a nagymennyiségű gabona raktározására s számos helyen szükségmegoldást alkalmaznak. dunavcsén például a szabad ég alatt prizmázták az árpát, s az egyenként 16 vagonos árpaprizmákat műanyagfóliával védik. a kétméter magas „gabonahegyekben”, eddig sem a vihar, sem az eső nem tett kárt. /mti/

--

-27-

14.40

15⁰⁵

M

bb 47. előreláthatóan 1600 vagon gabonát értékesítenek a komárom megyei termelészövetkezetek - a megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

i vid/ká/gg/m/li

1961. július 18.

a komárom megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden ülést tartott tatabányán, amelyen többek között a felvásárlás időszerei kérdéseit vitatták meg. vaderna józsef, a megyei tanács vb elnökhelyettese tájékoztatójában kiemelte, hogy a gabonafelvásárlás növekedése jól tükrözi a megye termelészövetkezeteinek fejlődését. míg az 1958-1959-es gazdasági évben mindössze 952 vagon gabonát vásároltak fel a terményforgalmi vállalatok, most várható, hogy a termelészövetkezetek az ideai termésből több mint 1600 vagonnal értékesítenek. a szemes termés elhelyezése nagy gondot okoz, hiszen az állami gazdaságok termésével együtt 3400 vagon gabonát kell tárolni. az ülésen szó esett az állat- és állati termékek felvásárlásának terveiről is, és mint megállapították, szarvasmarhából és baromfiból telteljesítés várható, de eleget tesznek a sertésfelvásárlási terveknek is. az ülésen fontos feladatként jelölték meg, hogy a tanácsok nyújtsanak fokozottabb segítséget a sertésférőhelyek építéséhez, adjanak szaktanácsot a korszerű és gazdaságos takarmányozáshoz.

/mti/

---

bb 48. turistacsere moszkvai és diósgyőri dolgozók között

vid/szf/te/m/li

1961. július 18.

a moszkvai sarló és kalapács gyár, valamint a lenin kohászati művek szakszervezeti bizottsága tavaly turistacserében állapodott meg. a két gyár dolgozóinak egy-egy csoportja kölcsönösen ellátogatott egymáshoz három hétre.

az ideai cserelátogatás során kedden megérkezett diósgyőrbe a sarló- és kalapács gyár tizenöt dolgozója. a szovjet vendégek 21 napos magyarországi tartózkodásuk alatt ellátogatnak debrecenbe, a fővárosba, a balatonra, megismerkednek a diósgyőri gyárral, valamint miskolc és környéke nevezetességeivel. egy tizenöt tagú diósgyőri turistacsoport ugyanakkor elutazott a szovjetunióba.

/mti/

- 28 -

15.30
15.40
16.2

bb 46. eredményesen befejeződtek a magyar-olasz kereskedelmi tárgyalások

t sz/gk vm ki

1961. július 18.

a magyar és az olasz kormány megbízottai budapesten új kereskedelmi egyezmény megkötését készítették elő, s a tárgyalások eredményes befejezése után kedden a külkereskedelmi minisztériumban ünnepélyesen aláírták a megállapodás jegyzőkönyvét.

az elmúlt évek során a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok jelentős mértékben fejlődtek, s az új megállapodás, amely 1961. és 1962. évre szabályozza a két ország közötti árucseret, további lehetőségeket tár fel.

magyarország a megállapodás alapján továbbra is szállít olaszországba hagyományos mezőgazdasági termékeket, élelmiszereket és fokozza az iparcikkek exportját is, amelyek között a legfontosabbak a vegyipari és gyógyszeripari termékek, a tűzállótégla, a kohászati termékek, szerszámgépek, műszerek. az olasz termékek közül nagyobb mennyiségben vásárolunk a déligyümölcsökön kívül vegyipari készítményeket, kohászati termékeket, valamint műszereket, gépeket.

a megállapodást magyar részről bacsoni jenő külkereskedelmi miniszterhelyettes, olasz részről dr. pierluigi alvera meghatalmazott miniszter írta alá. az aláíráson ott volt a külügyminisztérium és a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. részt vett az ünnepségen bruno colucci, az olasz köztársaság budapesti követségének ideiglenes ügyvivője.

a megállapodás aláírása után a két küldöttség vezetője nyilatkozatot adott az mti munkatársának.

- a magyar-olasz árucseret forgalom 1957 óta megkétszereződött, s a most aláírt egyezményenél már figyelembe vettük ezt a fejlődést, amely kedvező alapot nyújt ahhoz, hogy még erőteljesebben fokozzuk az országaink közötti kereskedelmet - mondotta bacsoni jenő miniszterhelyettes. - mindkét delegáció véleménye szerint kialakultak a kedvező feltételek ahhoz, hogy a közeljövőben hosszulejratú gazdasági megállapodást kössön a két ország. ezt a szándékunkat a tárgyalások során ugyancsak rögzítettük.

/folyt.köv./

16.00.

16.11

16.2

- 29 -

/bb 46. eredményesen.....1.folyt./vm

dr. pierluigi alvera elmondotta, hogy elégedettek az országaink közötti kereskedelmi kapcsolatok alakulásával, s annak a reményének adott kifejezést, hogy az új megállapodás a további fejlődést segíti. a szerződés szerint két év alatt a forgalom 40 százalékos növekedésére számítanak.

- mi olasz részről szeretnénk, ha gyárberendezéseket szállíthatnánk magyarországra - mondotta az olasz küldöttség vezetője -, az exportlistánk már tartalmaz gépszállításokat és teljes gyárberendezések eladásáról is kezdődtek tárgyalások. ami a magyar exportot illeti, az elé mi semmiféle korlátot nem szabunk.

- nagyon hálásak vagyunk azért a kellemes légkörért és segítségért, amit a tárgyalások idején tapasztaltunk, sok szívéllyességgel találkoztunk. jártunk a balatonnál, utközben alkalmunk volt megtekinteni a mezőgazdasági dolgozók munkáját. különös élményt jelentett számunkra, hogy meghallgathattuk a magyar rádió olaszországban nagyra értékelt szimfónikus zenekarának stúdióhangversenyét, de a legfőbb élményünk az a rokonszenv, amit ebben az országban az olaszok iránt tanúsítanak, s ez a mi körünkben is viszonzásra talál - mondotta befejezésül dr. pierluigi alvera./mti/

bb 49. megkezdte az üzempróbát a budafoki kooperációs hőerőmű - kibővítették a kőbányai sörgyár erőművét

1 szf/tm vm ki

1961. július 18.

a budapesti szesz-élesztő-és likörgyár budafoki telepén épült fel 110 millió forint költséggel a budafoki kooperációs hőerőmű, amely öt megawatt villamosteljesítménnyel az országos energiarendszerbe is bedolgozik majd, három kazánjával pedig ipari üzemeket lát el technológiai gőzzel. az új erőmű első kazánja a napokban megkezdte az üzempróbát és folyamatosan zavartalanul dolgozik. a második kazán üzempróbája augusztus végén, a harmadiké december végén kezdődik. az új erőmű teljes kiépítése után a budapesti szesz-élesztő-és likörgyáron kívül távvezetéken ellátja gőzenergiával a kartonlemezgyárat, a hárosi falemezműveket, a nyomdafestékgyárat és a zománcipari művek budafoki telepét is.

/folyt.köv./

16,05

16,16

16,16

16,16

- 30 -

/bb 49. megkezdte 1.folyt./vm

most készült el a magyar országos söripari vállalat kőbányai központi telepe erőművének bővítése is. a két régi kazán mellé korszerű, óránkénti 24 tonna gőzteljesítményű kazánt építettek, amely hiánytalanul ellátja majd gőzenergiával a sörgyárat. az új kazán a napokban kezdi meg az üzempróbát./mti/

bb. 50. az egyenletes közlekedés megteremtésére a fővárosi autóbusz üzem kedden megkezdte a kísérleteket az ipari televízióval, a fővárosi villamos vasut a 15-ös vonalán is térközjelzőket alkalmaz

ö hbj/gy/ki

1961. július 18.

sokszor szóvá teszi az utazóközönség: egy-egy autóbusz vagy villamos zsufoltan közlekedik, az azt követő viszont félig-meddig üresen. például: a nemzeti színháznál gyakran k t-három 7-es illetve 7/c jelzésű kocsi sorakozik egymás után, s az elsőt „lőgnak”, a harmadikon viszont még van bőségesen ülőhely - utána pedig öt percig nem jön 7-es, illetve 7/c jelzésű kocsi. hasonló a helyzet több más viszonylaton is, s nemcsak az autóbusznál, hanem a villamosnál is. a közlekedési vállalatok újabb és újabb megoldásokat keresnek az egyenletes közlekedés megteremtésére.

ipari televízió tájékoztatja a fővárosi autóbuszüzem központi ügyeletét: hogyan alakul az utasforgalom a fontos közlekedési góccoknál

kedden a délutáni órákban a 2-es autóbusz végállomásán kipróbálták, hogyan segíthetné az ipari televízió a jobb közlekedésirányítást. ezzel kapcsolatban tapolczai kálmán, az autóbuszüzem igazgatója a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a fővárosi autóbusz üzemnek az a törekvése, hogy a lehető legtöbb vonalon a központi ügyelet távjelzés segítségével indítsa a végállomásokról a kocsikat. ennek érdekében szereltük fel az 1-es autóbusz végállomásánál a hősök terén a fotocellás indítóberendezést, amelyet egyébként kipróbálunk az 5-ös végállomásánál is. időközben gondoskodtunk arról, hogy rövidhullámú adó-vevő készülékek segítségével állandó kapcsolatot teremtsen a központ a garázsokkal, a szervizkocsikkal.

/folyt. köv./

16,35

16,32

16,32

16,32

- 31 -

bb. 50. / az egyenletes..... 1. folyt./ gy

kétségtelen, ezeknek a műszaki intézkedéseknek máris mutatkoznak az eredményei. a fotocellás indítóberendezés azonban nem egészen tökéletes: igaz, automatikusan indítja a kocsiat, rögzíti az indulás időpontját, a központ azonban nincs tájékozódva előggé a végállomás helyzetével, nincs tudomása arról, mennyi utas várakozik egy-egy kocsiira. az ipari televízió képernyőjén megfigyelhetik, mennyi a végállomáson az utas, nincs-e szükség esetleg további kocsi odairányítására. kedden a délutáni órákban a 2-es végállomásán próbáltuk ki az ipari televízió készüléket. láthattuk a központból a végállomás helyzetképét. elgondolásunk szerint a kísérleteket tovább folytatjuk több végállomáson.

kialakul tehát a kísérletezés iránya, az, hogyan haladjunk az egyenletes forgalom megteremtése felé.

a 2-es villamos vonalán a vezetők dicsérik a térközjelzőt

a fővárosi villamos vasut is hozzálátott az egyenletes forgalom kialakításához. a 2-es vonalán nagyon gyakran előfordult, hogy a vigadó tér, illetve a roosevelt téri megálló környékén már egymás követték a „stukák”, az első zsufoolásig telve, a másik pedig félig üresen. a villamos vasut műszaki vezetői a roosevelt téri megállónál térközjelző berendezést helyeztek üzembe. a piros színű lámpa „megtiltja”, egy-két percre az előző kocsi követő villamosnak a továbbhaladást. a térközjelző berendezés a forgalmi dolgozók körében nagy sikert aratott, mert illymódon egyenletesebb az utasmegosztás. az elgondolások szerint az új típusu térközjelzőt a 2-es vonal mindkét vágányán felszerelik, s még az idén kísérleteznek vele a 15-ös vonalán is. ha beválik, a következő vonal a nagykörut lesz, ahol ugyancsak igen sürgető az egyenletes forgalom megteremtése.

a tervek szerint az őszi hónapokban a nagyköruton indítanak iránytaxikat

a moszkvai tapasztalatok alapján a fővárosi taxi vállalat három héttel ezelőtt a moszkva tér és a vörös csillag szálló között, továbbá az emke-kávéház és a palatinus között iránytaxikat helyezett forgalomba. a közönség részéről nagy az érdeklődés. a taxi vállalat már most foglalkozik azzal, hogyan lehetne az iránytaxi-rendszert kiszélesíteni. vizsgálják, indíthatnának-e az ősszel a nagyköruton iránytaxikat, a boráros tértől a déli pályaudvarig, elsősorban csucsforgalom idején. van olyan terv, hogy szakaszjegyeket vezetnek be, s a szakaszhatár elérte után az utas újabb szakaszjegyet válthat. foglalkoznak azzal is, hogy meghatározott időközökben, menetrend szerint indul a taxi, függetlenül attól, hogy elég utas van-e.

/mti/

..

16,38
16,52

- 32 -

ME

bb. 51. tizedszer aratnak közösen - az utóbbi években átlag 2-3 mázsával emelkedtek a hozamok a füzesgyarmati aranykalász termelőszövetkezetben

vid ö kz/gy/ká

1961. július 18.

az ország sok szövetkezeti gazdaságában az idén aratnak tizedszer közösen. a tizedik közös aratás sok tekintetben jellemző mérlege az elmúlt tíz év eredményeinek, a nagyüzemi gazdálkodás lehetőségeinek.

külön elismerés illeti meg a füzesgyarmati aranykalász termelőszövetkezet tagjait, akik a sárrét közismerten gyengén termő, szikes talaján rendkívül nehéz körülmények között kezdték az új életet. földjeik nagyobb részén a 6-7 mázsás holdankénti buzatermés már ritka és kiemelkedő rekordnak számított. a szövetkezet tagjai az elmúlt tíz évben rendkívüli erőfeszítéssel, tervszerű munkával termővé varázsolták a sziket: meszezéssel és digózással évente több száz holdon javították a talajt, sok pillangós takarmányt vetettek, ami szintén sokat segített a talajszerkezet javításában. a tagság, saját jövedelmének rovására is, sok gépet vásárolt, 10 millió forint értékű ólat, istállót és egyéb gazdasági épületet emelt, hogy az állattalomány fokozatos, de gyors fejlesztésével minél több szervesstrágyát biztosítson a táperőben szegény földekre.

a kitartó munka, az előrelátó áldozatvállalás meghozta eredményét: évenként 2-3 mázsával emelkedett a kenyérgabona átlagtermése, s az utóbbi három évben már 13-14 mázsát takarítottak be minden egyes holdról. megalakulása tizedik évében, az idén, a szövetkezet már bátran felveheti a versenyt azokkal a szövetkezetekkel, amelyek lényegesen jobb talajon kezdték a közös gazdálkodást: olasz búzából 22, bánkúti búzából pedig 15-16 mázsát termeltek holdanként. a gazdag termésből a tagságnak 75 vagonnal osztanak ki. több vagonnal tartalékolnak a biztonsági alapra, közfogyasztási célokra pedig 85 vagonnal értékesítenek. ebből kereken 10 vagonnyi kiváló minőségű, nemesített vetőmag. a tíz évvel ezelőtt még keserű humorral „tücsök-döglesztőnek”, nevezett terméketlen földekről az aranykalász termelőszövetkezet a közös gazdálkodás tizedik évében saját tagjai bőséges ellátása mellett még legalább 4 000 ember évi kenyérszükségletét biztosítja.

/folyt. köv./

16.50
17.10
ME

- 33 -

bb. 51. /tizedszer aratnak.... 1. folyt./ gy

a nagymultu, sokat tapasztalt közös gazdaságokra egyébként jellemző az a felismerés, hogy előnyösebb, ha a terményt közösen értékesítik. saját kárán okulva jutott el ehhez a felismeréshez vas megyében a sorokmajori petőfi termelőszövetkezet tagsága is. ebben a szövetkezetben az elmúlt években a gabona zömét még természetbeni juttatásként a tagok között osztották szét. a közösen termelt gabona így szétaprózódott, sokszor még a termelési költségei is alig térültek vissza.

az idén betakarított búzából munkaegységenként másfél kilót osztanak. ez bőségesen fedezi a tagok kenyérgabona szükségletét. árpából egy kiló jut minden munkaegységre. kiszámították, hogy a háztáji földeken termelt takarmánnyal együtt ennyi elegendő a háztáji állatok takarmányozásához, a felesleget az államnak adják el; összesen 524 mázsa gabonát értékesítenek. a közös értékesítés - az árutermelés - növekedésének eredménye, hogy a tagság az idei részesezés 82.5 százalékát már készpénzben kapja meg.

a baranya megyében gazdálkodó 1 800 holdas csikóstóttósi tartós béke termelőszövetkezetben is a tizedik közös aratás ígérkezik a legjobbnak. az egyéni gazdaságok ebben a faluban, átlagosan, 7-8 mázsa búzát termeltek holdanként. a gazdálkodási forma változásával, a szövetkezet kialakulásával azonban új agrotechnikai módszerek honosodtak meg. a gabonatermelést a talajelőkészítéstől a betakarításig gépesítették. a növénytermelés öt éves vetésforgó szerint történik, s holdanként átlagosan 1.7 mázsa műtrágyát használtak fel. új gabonafajták jelentek meg a község határában, tavaly husz az idén pedig negyvenötholdon termeltek bőventermő szovjet és olasz búzákat.

az eredmény, annak ellenére, hogy a vetés az esős őszi miatt december közepéig elhúzódott, a tavasszal pedig 35 százalékos jégkár érte a vetéseket, nem maradt el: a terméseredmények magasabbak a tervezettnél. őszi árpából 13.8 mázsa, olasz búzából 22.5 mázsa, magyar búzából 12-13 mázsa takarítottak be a kombájnok egy-egy holdról. a szövetkezet tagjai még az év elején 780 mázsa kenyérgabona értékesítésére kötöttek szerződés a terményforgalmi vállalattal, de a gazdag termésből ennél körülbelül 300 mázával többet adnak el. a jó termés számottevően javította a szövetkezet pénzügyi helyzetét. a tervezett 30.5 forintos munkaegység helyett máris 37 forintot ér egy-egy munkaegység ebben a kiváló közös gazdaságban.

/folyt. köv./

17,00
17,10
KZ

- 34 -

bb. 51. / tizedszer aratnak..... 2. folyt./ gy

egy évtizeddel ezelőtt vágták az első rendet a hajduszoboszlói vörös hajnal termelőszövetkezet földjein. a múlt esztendő nagy változást hozott a szövetkezet történetében: a tagság sok új taggal gyarapodott, a földterületük pedig kerekén 4 000 holddal növekedett. a kis parcellák és a már tíz éve nagyüzemi módon művelt táblák terméseredményei között most a szövetkezetben belül is kiváló összehasonlítási lehetőség kínálkozik. a nagy táblákon átlagosan 4 mázával több termett. a magasabb hozamokban itt is a korszerűbb agrotechnika: a nyári mélyszántás, a nemesített vetőmag és a szakszerű műtrágyázás kamatozik. a kiváló szövetkezet az idén mintegy 62 vagon kenyérgabonával járul hozzá az ország ellátásához.

igen biztató az aratási számvetés a tíz évvel ezelőtt alakult zalaszentgróti új barázda termelőszövetkezetben. a 3 600 holdas közös gazdaság az idén 637 holdon termesztett gabonát, amely már a magtárban van. őszi árpából 15.5, búzából 15.8, rozsból 11.6 mázsa termett holdanként. a termésből, az üzemterv szerint, 16 vagon gabonát akartak értékesíteni. a cséplés után azonban még 3 vagonnal megtoldották ezt a mennyiséget.

mint székely béla, a termelőszövetkezet elnökhelyettese elmondotta, a szövetkezeti gazdálkodás kezdete óta 30-50 százalékkal növekedtek a hozamok. a hozamnövekedés a korszerű talajművelés, a szakszerű műtrágyázás, minden új agrotechnikai eljárás bátor alkalmazásának eredménye.
/mt1/

.-.

bb. 54. ülésezett a kgst építési tájékoztató szervezete

1 szf/gy/ki

1961. július 18.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának építési tájékoztató szervezete július 5-8 között prágában tartotta harmadik ülését. a munkában a tagállamokon kívül, megfigyelőként a kínai népköztársaság és a koreai népi demokratikus köztársaság képviselői is részt vettek.

az ülésen az építésügy, az építőművészet és az építőanyagipar irodalmi dokumentációjával kapcsolatos együttműködés módszereinek megjavításáról tárgyaltak. intézkedéseket hoztak az együttműködés kiterjesztésére, megvizsgálták a nemzetközi dokumentáció egységes építésügyi osztályozási rendszerében elért eredményeket.

/mt1/

.-.

17,08
17,40
KZ

- 35 -

bb. 52. káposzta és paprikaszedés géppel, műanyagcsöves öntözés - országos tapasztalatcsere a nagyüzemi zöldségtermelés mód-szereiről

vid gy/ká

1961. július 18.

az állami gazdaságok főigazgatóságának rendezésében kedden országos zöldségtermelési tapasztalatcsere kezdődött fejér megye kertészettel rendelkező állami gazdaságaiban. a tapasztalatcsere résztvevő szakemberek, kutatók, továbbá a környező termelőszövetkezetek elnökei és agronómusai először az agárdi győzelem állami gazdaságot keresték fel, ahol a paradicsom és az uborka gépesített válogatását, osztályozását, csomagolását tekintették meg. ezután az ország egyik legeredményesebben dolgozó öntözéses gazdaságába a nagyhorcsóki állami gazdaságba látogattak. itt a nádor és a malmomcsatorna vizével ezer holdat öntöznek, s 61 holdon öntözéssel termelik a híres cecai csipmentes paprikát. a paprika az előző évben holdanként 43 700 forint bruttó bevételt hozott a gazdaságnak, s az idén ennél is többre számítanak. a gazdaságban mutatták be az ugynevezett kis intenzitású per-metező öntöző berendezést, amely könnyen felszerelhető műanyag-csőveken át kapja az öntöző vizet. a sűrűn elhelyezett szóró-fejek kedvező mikroklímát teremtenek, a víz rendkívül apró cseppekben jut a talaj felszínére. a tapasztalatcsere résztvevői ezután a bodakajtori állami gazdaságot keresték fel, ahol főleg a zöldségbetakarítás gépesítésével ismerkedtek meg. itt mutatták be a félautomata káposzta- és paprikaszedő gépet, továbbá a trágyaszóró gépet, amely automatikusan teregeti el a tápanyagot a hollandi ágyakba. igen nagy sikere volt a gazdaság ujtó kollektívájá által szerkesztett gyepekockavágó gépnek is. a tapasztalatcsere résztvevői szerdán somogy megyébe, a balatonúj-helyi állami gazdaságba látogatnak.
/mti/

bb. 55. meghalt deésy alfréd filmrendező

k gy/fm

1961. július 18.

deésy alfréd érdemes művész, nyugdíjas filmrendező nvolcvan-negyéves korában meghalt.
az elhunytat a hunnia filmstudio és a filmművészeti szakosztály saját halottjának tekinti. temetése július 21-én délután fél-négy órakor lesz a farkasréti temetőben.
/mti/

- 36 -

17,30
17,50
NE

bb 53. próbauton a tihanyi komphajó - meggyorsul az átkelés a balatoni révén

vid szf/te vm

1961. július 18.

a tihanyi és a szántódi rév közötti átkelés meggyorsítására a balatonfüredi hajógyárban készítették el az ország legkorszerűbb komphajóját. a hajózási szakemberek megkezdték a motoros hajó próbáit.

a harmincöt méter hosszú, tíz méter széles vízijármű sikerrel állta az ugynevezett terhelési kísérleteket. a fedélzet középső részén kiképzett 6.4 méter széles uttestre tehergépkocsikat irányítottak. a komp egyszerre nyolc csepel autót vitt ki a nyílt vízre. a mérnökök megállapították, hogy az új hajó majdnem nyolcvan tonna súlyu holtteherrel is könnyen mozog. merülése, vízfekvése megfelel a tervezők elképzeléseinek. a próbák során bejárták a magyar hajó-építőiparban először alkalmazott volth-schneider rendszerű hajócsavarokat. a nyugat-németországban vásárolt szerkezet feleslegessé teszi a kormánylapátot, mert a csavar „szárnyainak” mozgásával, beállításával irányítják a hajót. a komp két, összesen négyszázhusz lóerő teljesítményű diesel-gépével óránként 15.7 kilométeres sebességgel haladt próbautjain. üzemanyagfogyasztása igen gazdaságos.

a komp próbaképpen már bekapcsolódott az átkelőforgalomba. a mahart balatoni hajósainak irányításával kedden több utat tett meg a két révkikötő között, s néhány ikarus 55-ös autóbust is felvett fedélzetére. ebből a gépkocsitípusból egyszerre négy fér el a hajón, de jut hely kisebb személygépkocsiknak, motorkerékpároknak is. elégedettek az új vízijárművel a kirándulók is. kényelmükre a fedélzet két oldalán fedett utasteret rendeztek be, a büfében hűsítőitalokkal frissíthetik fel magukat az átkelés idején./mti/

bb 57. magyar nőküldöttség utazott kubába

t fe/gg vm fm

1961. július 18.

a kubai nőszervezet meghívására magyar nőküldöttség utazott kubába. a küldöttség tagjai weiner tiborné, az országos nőtanács nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője és turgonyi julia, a művelődési osztály vezetője. két hétig tanulmányozzák a kubai nő-mozgalmat./mti/

- 37 -

17,33
17,50
NE

bb. 61. a mecseki bányák második félévi feladatairól tanácskoztak a pécsi és a komlói szénbányászati tröszt műszaki vezetői

vid gy/szf

1961. július 18.

kedden délután műszaki tanácskozást tartott a két mecseki szénbányászati tröszt, a pécsi és a komlói.

komlón pozsgai károly, a tröszt főmérnöke beszámolójában megállapította, hogy a bányászok példásan eleget tettek első félévi kötelezettségeiknek. nemcsak a tervfeladatokat hajtották végre, hanem előkészítették a bányákat, hogy a harmadik negyedévben, majd a következő időszakokban, a jelenleginél még több, jobb feketeszenet adhassanak. a komlói bányászok az első félévben több mint huszezer tonna feketeszenével tették előirányzatukat. javítani kell azonban a termelés egyenletességét. az utóbbi három hónapban husz olyan nap volt, amikor a tröszt napi esedékes tervét nem teljesítette. igen kedvezően alakult a komlói bányákban a műszakonként egy-egy dolgozóra jutó teljesítmény. a terv erre az esztendőre 742 kilogrammos átlagot ír elő. ezzel szemben jelenleg 781 kilogrammmal tartanak. az év második felének nagyobb részében ezt 800 kilogramm fölé szeretnék emelni. javult a baleseti arány. husz százalékkal kevesebb baleset fordult elő, mint a múlt év hasonló időszakában. jelenleg több mint száz brigádban másfélezer dolgozó vetélkedik a szocialista cím megszerzéséért.

a pécsi szénbányászati tröszt műszaki tanácskozását az üzemek közötti verseny értékelése vezette be. a három kerület közül szabolcs-bánya szerezte meg az elsőséget, második negyedévi munkájával.

tamási istván, a tröszt főmérnöke ismertette a bányák elmúlt félévi munkájának eredményeit, tapasztalatait és a leg-sürgősebb teendőket. a termelési és termelékenységi feladatoknak az üzemek megfeleltek. a pécsi bányászok közel állnak ahhoz, hogy az egész évre ígért 26 000 tonnás többlet termelési vállalat-sukat valóra váltsák. ahhoz azonban, hogy az év további célkitűzéseinek is eleget tegyenek, sürgősen javítani kell az elővívási munkaszervezést és előrehaladási sebességet. a meddőfeltáráshoz hasonlóan itt is meg kell szervezni a ciklusos munkamenetet. nagyobb gondot kell fordítani a szén minőségére, ami jelenleg nem kielégítő.

a műszaki tanácskozáson elhangzottakat a közeli napokban mintegy tizenötezer mecseki szénbányással beszélük meg az üzemek vezetői.
/mti/

..

- 38 -

18.30

1900
KE

bb 56. a nógrádi szénmedence ujitóinak tanácskozása salgótarjánban
vid szf/te vm

1961. július 18.

a nógrádi szénmedence ujitóinak félévenkénti szokásos tanácskozását kedden tartották salgótarjánban, a bányászok művelődési otthonának színháztermében. a tanácskozáson megjelent százötvennél több bányászujtó az első félév eredményeit és a soronkövetkező feladatokat vitatta meg dr. csillag józsef trösztfőmérnök tájékoztatója alapján. a főmérnök bejelentette, hogy az elmúlt hat hónap alatt 527 ujitási javaslatot nyújtottak be a tröszt dolgozóinak ezek közül 246 ujitást már alkalmaznak. az ujitások évenkénti gazdasági eredménye több mint négymillió forint.

a tanácskozás részvevőinek javaslatára a tröszt igazgatósága és a szénmedence szakszervezeti bizottsága a második félévre is meghirdette az ujitási versenyt. az első félévi versenyt a tröszt mérnökeiből, technikaiból álló ujitási csoport nyerte.

több észrevétel hangzott el amiatt, hogy még mindig kevés fizikai dolgozó van az ujitók között. határozatot hoztak az ujitók tapasztalatcsere látogatásának megszervezéséről.

a tanácskozás alkalmából kedden délután ujitókiállítást nyitottak meg a bányász művelődési házban./mti/

bb 58. uj gyógyszerár tiszaezsláron

vid fm/ke vm fm

1961. július 18.

szabolcs-szatmár megye egyik kis faluja, tiszaezslár uj gyógyszerárt kapott. az épületben két szobás összkomfortos gyógyszerész lakás is van. az építkezésre több mint félmilliót költöttek. a falu termelészövetkezeti lakossága több mint 40.000 forint értékű társadalmi munkával segítette a gyógyszerár létrehozását.
/mti/

18.35

1900
KE

- 39 -

bb 60. a debreceni színház műsortervét tárgyalta a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/ke vm

1961. július 18.

Kedden debrecenben ülést tartott a debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága. megtárgyalták és jóváhagyták a debreceni csokonai színház műsortervét az 1961-62-es időnyre.

az új évadban a debreceni színház csak a kamaraszínházban tarthat előadást, mert a kőszínház épületének nézőterét és a színpad egy részét korszerűsítik. egész éven át zárva tartja kapuit a nagyszínház s a műsortervet a kamaraszínház adottságainak megfelelően kellett kialakítani. a színház szeptember 3-án kezdi az új időnyt és jövő év július 1-ig játszanak a színészek. nyolc prózai művet, 3 operát, 3 zenés színdarabot mutatnak be, ezenkívül 6 mű szerepel az ifjúsági előadássorozatban. a csokonai színház a tájelőadásokon is a debrecenben bemutatandó művekkel szerepel, kiegészítve repertoár-darabokkal./mti/

- . -

bb 59. alig néhány száz hold aratnivaló van még a szolnok megyei állami gazdaságokban

i so/gg vm ká

1961. július 18.

az állami gazdaságok főigazgatósága jelenti: az ország állami gazdaságaiban befejezéshez közeledik a nagy nyári munka. az elmúlt héten naponta tízezerszázhusz hold kalászos termését takarították be. az ősziárpa aratásának befejezése után vasárnapig az őszi buza vetésterületének 81.5 százalékáról, a tavaszi árpa 65 százalékáról, a rozs 48 százalékáról, a zab 21 százalékáról takarították be és csépezték el a termést.

a szolnok megyei állami gazdaságokban már csak néhány száz hold aratnivaló van. a győr-sopron, a vas-, a veszprém, a zala, a somogy, a baranya, a bács-kiskun, a pest-, a nógrád és a hajdu-bihar megyei állami gazdaságokban a gabonatermés több mint 85 százalékát takarították be.

/folyt.köv./

18,40
19,05

- 40 -

MS

/bb 59. alig néhány száz.....1.folyt./vm

meggyorsult a kombájnszalma lehordása is. az eddig learatott kalászos terület csaknem hetven százalékát megtisztították a kombájnszalmától. a kombájnosok versenyében az ebesi méhes jános és kunkli péter vezet több mint száz vagon gabona betakarításával. kilencven vagon fölött jár gellén sándor és ifj. kovács lajos, a berettyóújfalusi állami gazdaság, zong attila, a debreceni állami gazdaság és pejkó ernő, a nagyszentjánosi állami gazdaság kombájnosai.
/mti/

- . -

bb 62. időjárásjelentés

tm vm hk

1961. július 18.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 18 órakor:

nem változik az idő

várható időjárás szerda estig: többórás napsütés, kisebb felhőátvonulások, néhány helyen futó esővel, zivattal. mérsékelt, helyenként átmenetileg élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 20-25 fok között./mti/

- . -

bb. 63. a nácizmus üldözötteinek tiltakozó gyűlése a nyugatnémet ss nyugdíjtörvény ellen

t hi/gy/hk

1961. július 18.

a nácizmus üldözötteinek magyarországi bizottsága kedde este a pártizánszövetség székházában rendkívüli nagyaktív értekezleten tiltakozott a nyugatnémet parlament által megszavazott ss nyugdíjtörvény hatálybehelyezése ellen, amely - mint szegő andrás, a bizottság vezetőségi tagja beszédében hangoztatta -, újabb lépés arra, hogy rehabilitálják a volt ss tagjait. a gyűlés résztvevői elhatározták, hogy táviratban tiltakoznak a bonni kormánynál, a nyugatnémet parlament szégyenteljes döntése ellen.

az értekezleten felszólalt dr. péner imréné, aki beszámolt az eichmann-perről, amelyen a nácizmus üldözötteinek magyarországi bizottsága részéről hivatalos megfigyelőként vett részt.

/mti/

..

18,55
19,05

- 41 -

MS

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1961. július 19.

bb. 1. ősztől népfront-szabadakadémiák a kerületek lakosságának - felméri a népfront ismeretterjesztő tevékenységének tapasztalatait

i di/gy/sr

1961. július 19.

a főváros népfront mozgalmanak vezetői a közelmúltban elhatározták, hogy az idén ősztől szervezettebbé, rendszeresebbé teszik a népfront ismeretterjesztő tevékenységét. úgy döntöttek, hogy előljáróban budapest valamennyi kerületében elkészítik a helyi népfront-bizottság előadásainak mérlegét, számba veszik: milyen témakörökben hangzottak el előadások, s megnézik: milyen volt eddig a természettudományos, illetve a társadalomtudományi kérdésekkel foglalkozó előadások aránya, el ésszólgetnek a rendezőkkel és a hallgatókkal és véleményt kérnek az előadóról, az előadásokról, meghallgatják, mit mondanak a törzsven-
dégék arról például, hogy az előadások színvonala arányban állott-e a hallgatóság műveltségével, s megkérdezik, hogy milyen eredményeket vagy kifogásolnivalókat találtak a népfront-bizottságok ismeretterjesztő munkájában.

a tartalmi jellegű kérdéseken kívül a felmérés kiterjed az ismeretterjesztés szervezeti vonatkozásaira is. megnézik, hogy egy-egy városrészben hány előadás hangzott el, s hogy a sorozatok, vagy az egyes előadások voltak-e népszerűbbek. adatokat gyűjtenek a hallgatóság számáról, megoszlásáról, s arról, hogy milyen eszközöket használtak az érdeklődés felkel-
tésére. különös figyelmet kívánnak fordítani az esetleges új módszerek, ötletek, kezdeményezések felkutatására, s a későbbiekben ezek elterjesztésére.

az egész budapestet átfogó felmérés tapasztalatai alapján a kulturális élet kiválóságainak bevonásával kidolgozzák a területi jelleggel tevékenyülő népfront- szabadakadémiák tematikáját. a kialakított tervezetet fővárosszerte megvitatják majd. a véleménycsere végeztével pedig, már az idén ősszel, a főváros valamennyi kerületében meghirdetik a népfront-szabadakadémiák sokoldalú, ország programját.

/mti/

6. h

..

- 1 -

KE